

KÉRELEM

**Alkalmazott szociális gerontológia szakirányú
továbbképzési szak indítására**

**Miskolci Egyetem
2020**

Tartalom

I. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI	3
II. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI	7
III. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS KÉPZÉSI PROGRAMJA.....	8
III. 1. A képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozott tanterv és tantárgyi programok	8
III. 2. Óra- és vizsgaterv	9
III. 3. A képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozott tantárgyi programok	11
III. 4. Szakdolgozat	37
III. 5. Az értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások	37
III. 6. Korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje	38

I. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

Létesítést engedélyező határozat

OH-FHF/1059-6/2008.

módosítások: OH-FHF/368-4/2010. / OH-FHF/1142-5/2011.1.

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése

Alkalmazott szociális gerontológia szakirányú továbbképzési szak

2. A szakirányú továbbképzés megnevezése

Szociálgerontológus

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe

Társadalomtudomány képzési terület

4. A felvétel feltétele

Társadalomtudományi képzési területen:

-szociális munka vagy szociálpedagógia alapképzési szakon (korábban a megfelelő főiskolai képzésben) szerzett oklevél.

Orvos-és egészségtudomány képzési területen:

-ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló vagy gyógytornász szakirányán, vagy egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak védőnő szakirányán (korábban a megfelelő főiskolai képzésben) szerzett oklevél.

Hitéleti képzési területen alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.

Pedagógus képzési területen alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél.

Meghatározott kreditek előzetes elismerésével és teljesítésével vehetők figyelembe azok az alapfokozatot (korábban főiskolai végezettséget) adó szakok, amelyeket a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad. Ezekben a szakokon szerzett szakképzettség alapján előzetesen elismerhető 10 kredit a társadalomismeret, a szociális munka és a szociálpolitika ismereteiből. További 5 kreditet a szakirányú továbbképzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított egy féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint szükséges megszerezni.

A felvétel feltétele továbbá egy év idősekkel kapcsolatos szociális, vagy egészségügyi ellátásban szerzett igazolt szakmai gyakorlat.

5. Képzési idő, félévekben meghatározva: 2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez szükséges kreditek száma: 60 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

Elsajátítandó kompetenciák:

- A szociálgerontológus legyen képes
- az időskorú komplex állapot és szükségletfelmérésének elvégzésére;
 - a gondozási szükségletek felmérésére alkalmazott szakmai technikák alkalmazására;
 - az idős embert körülvevő természetes és mesterséges támogatórendszer felmérésére és elemzésére;
 - TEAM munka keretében együttműködni az intézményen belül és intézményközi kapcsolatrendszerben az időskorú szükségleteinek elemzésében, valamint a megfelelő szolgáltatások elérésében;
 - önállóan elvégezni az igénybevételi eljárás eredményeként jelentkező szakmai feladatokat, valamint használni az ágazati szabályok által előírt dokumentációt;
 - részt venni a gondozási, és ápolási tervek elkészítésében, folyamatkövetésében és értékelésében;
 - az időskorú mentális státusát elemző tesztek és vizsgálati módszerek elkészítésére és elemzésére;
 - egyénre szabott szociális foglalkoztatási tervek és programok, mentálhigiénés és közösségfejlesztő programok fejlesztésére;
 - elősegíteni az időskorúak érdekvédelmét, valamint érdekképviselését, valamint ellátotti jogainak védelmét;
 - észlelni az időskori kríziseket valamint megfelelő beavatkozást kezdeményezni;
 - egyéni probléma feltáró és problémamegoldó konzultációt folytatni az idős ügyfelével, valamint annak családjával;
 - részt venni ellátás fejlesztési és szervezési célú programokban, valamint alkalmazott gerontológiai kutatásokban;
 - együttműködni az egészségügyi és szociális ellátás területén működő társintézményekkel
 - a kliens meghatalmazása esetén hivatalos ügyeinek intézésére;-tájékoztatást adni az egészségügyi, nyugdíjbiztosítási és szociális ellátások igénylésének feltételeiről.

Tudáselemek, megszereshető ismeretek

A szociálgerontológus ismerje:

- a geriátria, gerontológia alapvető fogalmait, az öregedéstudomány elméleteit, szemléletmódját, valamint legújabb tudományos eredményeit;
- az öregedés hatásait az egyénre, illetve annak családra, közösségre, társadalomra vonatkozó összefüggéseit;
- az időskorban jellemzőbben előforduló megbetegedéseket, az öregedés következményeként kialakuló kórképeket, az állapotváltozás jellemzőit;
- az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőit, a tényezők egymásra hatásának jellemzőit;
- a speciális szociális helyzetben élők öregedésének jellemzőit, az ellátás specialitásait;
- az időspolitika európai és hazai stratégiáit, prioritásait, ezek hatását az ellátórendszerre, valamint az időskorú népességre; -az időskorúak biztonságát segítő biztosítási rendszereket, valamint a jövedelemhelyettesítő rendszereket;
- a szociális és egészségügyi ellátórendszer időskorúak számára nyújtott szolgáltatásait, valamint ezek fejlődési tendenciáit;
- a szociális munka időskorúak körében alkalmazott módszereit, eljárásait;
- a szociális szükségletfelmérés módszereit, a szükségletekre alapozott ellátások megszervezésének módszereit, eljárásait;
- az időskorúak körében szervezhető művészet és szocioterápiás foglalkoztatás formáit;
- a szociális munka során használatos dokumentációkat, adminisztratív eljárásokat;
- a szociális munka etikai kódexét és annak értelmezési kereteit az idősellátás viszonyrendszerében.

Személyes adottságok

A hallgatónak rendelkeznie kell mindazon személyes adottságokkal melyek a segítő munka végzésében személyes hatékonyságát segítik. Személyes adottságok: empátikus képesség, jó kommunikáció, jó megfigyelő készség, elemző, rendszerező készség, kreativitás.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

A szakképzettséget a végzett hallgatók az időskorúak személyes szociális szolgáltatásai biztosítása céljából létrehozott intézményrendszerben alkalmazhatják elsősorban. A jogszabály által meghatározott fő tevékenységi területek: szociális, mentálhigiénés munkatárs; foglalkoztatás szervező; szervező gondozó. A fő tevékenységi területek: szolgáltatástervezés, közösségi programok tervezése, foglalkoztatás, fejlesztő munka, mentálhigiénés munka, előgondozás, szükséglet felmérés, krízis intervenció, egyéni támogatás, egyéni esetkezelés. A képzés során elsajátítható ismeretek hatékonyan hasznosíthatók a szociális alapszolgáltatások, valamint az egészségügyi alap és szakellátások

területén, ahol a napi tevékenység során időskorúak segítségét, gondozását, ápolását kell végezni.

A szakképzettséget eredményesen használhatja az a szakember is, aki közösségfejlesztéssel, idősek érdekvédelmi szervezeteinek támogatásával, valamint időskorút gondozó családtagok oktatásával, segítségével foglalkozik.

A szakképzettséget szerzett szakember hatékonyan tudja segíteni a helyi ellátás és szolgáltatásfejlesztő munkát.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték

Öregedéstudománnyal kapcsolatos ismeretek: 8 kredit

Az időkorúak egészségügyi és szociális jellemzőivel kapcsolatos ismeretek: 10 kredit

Időspolitikával kapcsolatos európai és hazai stratégiák ismeretei, biztosítási és biztonsági rendszerek: 6 kredit

Az időskorúakkal kapcsolatos szociális munka ismeretek, etikai elvek, módszerek, eljárások: 14 kredit

Ismeretek elmélyítését és a készségek fejlesztését, gyakorlását segítő kurzusok, gyakorlatok: 8 kredit

Minőségbiztosítás, fejlesztés, alkalmazott kutatás ismeretei: 4 kredit

9. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

II. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A szakirányú továbbképzésben részt vevők

Felelősök neve	Tudományos fokozat/cím	Munkakör	Munkaviszony típusa
Dr. Kozma Judit (szakfelelős)	PhD	Intézeti tanszékvezető, egyetemi docens	főállású oktató
Dr. Havasi Virág	PhD	egyetemi docens	főállású oktató
Dr. Vajda Norbert	PhD	egyetemi adjunktus	főállású oktató
Dr. Szabó-Tóth Kinga	PhD	Intézetigazgató egyetemi docens	főállású oktató
Dr. Osváth Andrea	PhD		főállású oktató
Prof. Dr. Csepeli György	DSc	egyetemi tanár	professor emeritus
Gyukits György	-	egyetemi adjunktus	főállású oktató
Mihályi Helga	-	mesteroktató	főállású oktató
Szirkib Gabriella	-	óraadó	megbízási szerződés
Dr. Legényné Fazekas Zsuzsanna		óraadó	megbízási szerződés

III. A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS KÉPZÉSI PROGRAMJA

Képzés ideje: 2 félév

Képzési forma: levelező képzés

Szerezhető kredit: 60 kredit

Kontakt órák száma: 200 óra

E-learninggel támogatott egyéni felkészülés óraszám: 50 óra

III. 1. A képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozott tanterv és tantárgyi programok

III. 2. Óra- és vizsgaterv

Tantárgyak	Kontakt órák és kreditek megoszlása félévi bontásban		Számonkérés módja			Tantárgyfelelős
	I. E+GY+BL/KR	II. E+GY+BL/KR	K	GY	A	
Öregedéstudománnyal kapcsolatos ismeretek (8 kredit)						
Alkalmazott gerontológiai ismeretek I-II.	10+0+10/3	10+0+10/3	2xK			Dr. Vajda Norbert
Időskorúak szociológiája	10+0+0/2		K			Mihályi Helga
Az időskorúak egészségügyi és szociális jellemzőivel kapcsolatos ismeretek (10 kredit)						
A demencia társadalmi kihívásai	10+0+0/2		K			Dr. Vajda Norbert
Egészségmegőrzés és életminőség idős korban	0+10+0/2			Gy		Dr. Legényné Fazekas Zsuzsanna
Az időszedés és időskor pszichológiai kihívásai I-II.	10+0+10/3	10+0+10/3	2xK			Prof. Dr. Csepeli György
Időspolitikával kapcsolatos európai és hazai stratégiák ismeretei, biztosítási és biztonsági rendszerek (6 kredit)						
Időspolitika	10+0+0/3		K			Dr. Szabó-Tóth Kinga
Biztosítási és biztonsági rendszerek		0+10+0/3		Gy		Gyukits György
Az időskorúakkal kapcsolatos szociális munka ismeretek, etikai elvek, módszerek, eljárások (14 kredit)						
Szociális munka idősekkel I-II.	10+0+0/4	10+0+0/4	2xK			Dr. Kozma Judit
Mentálisan hanyatló idősek gondozása	0+10+0/3			Gy		Dr. Legényné Fazekas Zsuzsanna
Szükségletfelmérés és szolgáltatástervezés	0+10+0/3			Gy		Szírbi Gabriella
Ismeretek elmélyítését és a készségek fejlesztését, gyakorlását segítő kurzusok, gyakorlatok (8 kredit)						
Művészet- és szocioterápiás módszerek az idősellátásban		0+10+0/2		Gy		Dr. Havasi Virág

Terepgyakorlat I-II.	0+20+0/3	0+20+0/3		2xGy		Dr. Kozma Judit
Minőségbiztosítás, fejlesztés, alkalmazott kutatás ismeretei (4 kredit)						
Minőségbiztosítás és menedzsment az idősellátásban		10+0+0/2	K			Dr. Osváth Andrea
Alkalmazott kutatómódszertan	0+10+10/2			Gy		Dr. Szabó-Tóth Kinga
Összesen	60/16 k 60/14 Gy 30 BL	40/12 40/8 Gy 20 BL	10 koll.	8 gyakj	-	
	150/30	100/30¹				
Szakedolgozat (10 kredit)		X				
Záróvizsga						
Mindösszesen	60 kredit (200 kontakt óra + 50 BL)					

E – előadás, Gy - gyakorlat, BL- E-learninggel támogatott egyéni tanulás, Kr - kredit, K - kollokvium- Gy – gyakorlati jegy, A- aláírás

¹ A szakdolgozattal együtt 30 kredit

III. 3. A képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozott tantárgyi programok

Tantárgy neve: Alkalmazott gerontológiai ismeretek I-II.	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3+3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1-2.	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10+10 (kontakt +egyéni) Gyakorlat: 0	
A kurzus célja: A hallgatók a kurzus során először megismerkednek a geriátria és gerontológia fogalmi rendszerével, ezt követően a terület és a szociális munka XXI-ik századi kapcsolatát vizsgáljuk. Ezt követően a társadalmi helyzet-, az idősödés-, valamint egészségügyi állapot többértű viszonyrendszerét részletesen tárgyaljuk. A kurzus tematikája: <ol style="list-style-type: none">1. Gerontológia – fogalma, területe és gyakorlata2. Geriátria a XXI-ik században – a prevenció lehetőségei3. A szociális munkás szerepei4. Tartós idősgondozás területei5. Szociokulturális és demográfiai különbségek A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez: <ul style="list-style-type: none">• preventív geriátriai szemlélet megerősödése• idősbárát környezet megteremtése• infokommunikációs megoldások keresése• többértű problémakezelés képességének megerősödése	
Kötelező és ajánlott irodalom:	

Kötelező irodalom:

Semsei Imre (2016): Társadalom gerontológia, In: Magyar Gerontológia 8.évf-29-30.sz. 2-18. http://foh.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/magyar_gerontologia-final.pdf

Szabó Lajos (2017): A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében, http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/5a5de5af8c010/szerkeszto/Szabo_Lajos_A_gerontologiai_ismeretek_szerepe.pdf

Szalkai István (2018): Preventív geriátria –a XXI. századi társadalom új lehetősége, In: Magyar Gerontológia 10.évf-35-36.sz. 49-65., http://magyargerontologia.foh.unideb.hu/sites/magyargerontologia.foh.unideb.hu/files/magyar_gerontologia_10._evf._35_-_36.sz._korr__1.pdf

Székács Béla (2016): Megöregedni ma... és holnap? Mit tehetünk a márért és a holnapért? In: Demográfia, 2016/59. évf. 2-3.sz. 155-172. <http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/1/2561>

Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet, Esély 2015/1. 65-84. http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf

Ajánlott irodalom:

Boga Bálint (2014): Gerhard van Swieten, mint a modern gerontológia előfutára, In: Orvostörténeti Közlemények, 37-50. http://real-j.mtak.hu/1909/1/orvtort_kozl.pdf#page=37

Iván László (2004): Öregedés, örök ifjúság?, Mindetudás Egyeteme. <http://real-eod.mtak.hu/1089/1/13%20lv%C3%A1n%20213-232.pdf>

Szabó Lajos (2013): Idősellátás kérdőjelekkel: Esély, 2013/4. http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf

Kovács Klára (2017): 50 feletti fizikai aktivitásának mintázatát befolyásoló szocio-kulturális és demográfiai tényezők, In Magyar Sporttudományi Szemle, 2017/4, 32-39. http://real.mtak.hu/84418/3/MSTT-Szemle-2017_4-vegleges-32-39.pdf

Kokas Dóra-Lakatos Szilvia (2013): Az idősek, In: Esélyegyenőség a mai Magyarországon, 163-172. <http://www.kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/09-Varga-Aranka-szerk-Eselyegyenloseg-a-mai-Magyarorszagon-pte-btk-nti-2013.pdf>

Tantárgy neve: Időskorúak szociológiája	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10 Gyakorlat: 0	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>Cél a demográfia folyamatok megismertetésén keresztül a modern társadalmak idős tagjai, idős nemzedéke szociológiai, demográfiai paramétereinek megismerése, az idősödő társadalom kihívásainak bemutatása. A képzésben résztvevők ismerjék meg az idős nemzedék legfontosabb szociológiai jellemzőit, élethelyzetének, életmódjának szociológiai sajátosságait, a különböző generációk közötti tudás- és erőforrásáramlás módjait.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demográfiai trendek és folyamatok 2. Az időskor definíciós problémái, mérési módszere 3. Az idős korosztály összetétele, szociológiai jellemzői Magyarországon és Európában (életkörülmények, háztartás-szerkezet, életmód, jövedelmi és foglalkoztatási viszonyok) 4. Szenior tudás, szenior tudáshasznosítás 5. Generációk közötti tudás-áramlás folyamatai <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás • demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége • az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának megismerése 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Czibulka Zoltán –Lakatos Miklós: Az időskorúak életkörülményei és egészségi állapota, Statisztikai Szemle 1996., 2. sz. 143-165.

Gelencsér Katalin dr. :Az időskorúak művelődése és közösségi formái Magyarországon. Stratégiai tervezési füzetek, Kultúrpoint Iroda, Budapest, 2006.

Ezüstkor –Időskorúak Magyarországon, 2012. KSH, 2013.

Laki László: A generációs reprodukció néhány jellegzetessége a leszakadó térségekben, Esély, 2006. 2. 4-29.

Széman Zsuzsa: Ki az idős? Esély, 2008. 3. szám3-15.

Széman Zsuzsa –Harsányi László: „Kelj fel és járj” Időskorúak mobilitási lehetőségei, MTA Nonprofit Kutató Csoport, Budapest, 2003.

Ajánlott irodalom:

Dobossy Imre –Virágh Eszter: Mit gondolunk az öregségről? In: Giczi Johanna –Sághi Gábor (szerk.) Időskorúak Magyarországon, KSH Budapest, 2004. 208-220.

Giczi Johanna: A szubjektív jólét időskorban. In: Grábics Ágnes (szerk.)Aktív időskor. Tanulmánykötet, Budapest, KSH-SZMM, 2008. 99-110.

Gyekiczky Tamás: Újraállamosítás. Idősothonok Magyarországon, 1993-2008. Budapest, Gondolat Kiadó

Kucsera Csaba: Egyedülálló, idős budapestiek szubjektív életminősége.

szocio.hu/uploads/files/2012_1/8kucserapdf

Tantárgy neve: A demencia társadalmi kihívásai	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10 Gyakorlat: 0	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A kurzus céljai között szerepel, hogy a demenciával élők gondozásával kapcsolatban felhívja a figyelmet a szakmaközi együttműködések kiemelt szerepére. Emellett -, többek között- a formális és informális gondozás lehetőségeit-, a generációk közötti kommunikáció akadályait-, valamint a hátrányos helyzetű térségekből ingázó gondozók élethelyzetét fogjuk elemezni a félév során.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demencia rizikófaktorok 2. Kirekesztődés, marginalizáció 3. Gondozó családok: kihívások és válaszok 4. Intézményrendszer lehetőségei és korlátai 5. Interprofesszionális szükségessége <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperációra, együttműködésre való motiváltság növekedése • szakmaközi együttműködésre való nyitottság • közösségi szolidaritás erősödése • pontosabb észlelés a társas kapcsolatokban • „Demencia-barát” attitűd 	

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Kovács Tibor (2015): Interprofesszionális együttműködési lehetőségek az egészségügyben: a demencia diagnózisa és kezelése,

https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/kovacs_tibor.pdf

Szabó Lajos (2014) A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában. *Esély*, 25: 79-93. http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf

Rajna Péter (2015) A szellemi hanyatlásban szenvedő beteg családjának és környezetének gondozása. In Rajna Péter: *Kopva fényesedeni? A mentális öregedés kihívásai*. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2015: 206-210.

Vajda Norbert (2020): Demencia Magyarországon: a XXI-ik század egyik legnagyobb társadalmi kihívása, In: *Szellem és tudomány, Kutatói Almanach*, Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar

Váradik Monika Mária (2018): Kisfalusi nők a globális gondozási piacon, In: *Migráció alulnézetből*, 122-169.

http://regscience.hu:8080/jspui/bitstream/11155/1919/1/varadim_kisfalusi_2018.pdf

Ajánlott irodalom:

Brumback et al (2011): 300 jó tanács Alzheimer-kórral élőknek és gondozóiknak, Mna-Lib. Bt, Budapest.

Fekete Márta (2019): Demencia és társadalmi fenntarthatóság, *Esély* 2019/2

http://www.esely.org/kiadvanyok/2019_2/esely_2019-2_1-2_fekete_demencia.pdf

Kecskés Andrea (2015): A demencia világa, irodalmi áttekintés szakembereknek,

https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/demencia_kiadvany_A5_javitott.pdf

Kosztáné Hadházi Tünde (2014) *Memóriajátékok memóriabetegegeknek*. Munkafüzet enyhe és középsúlyos memóriabetegegeknek, valamint súlyos demenciában szenvedőknek, Underground Kiadó és Terjesztő Kft.

Nancy L. Mace, és Peter V. Rabin (2019): *A 36 órás nap*, Családi útmutató Alzheimer-kórral és más demencia-típusú megbetegedéssel, valamint memóriavesztéssel küzdők gondozásához, Oriold és Társai, Budapest.

Semsei Imre (2015): Demencia okozta társadalmi kihívások – demenciával együtt élő társadalom, https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/semsei_imre.pdf

Tantárgy neve: Egészségmegőrzés és életminőség időskorban	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1.	Számonkérés módja: gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10 (kontak)	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A kurzus egyrészt a tudatos egészségmegőrzést-, másrészt az időskori életminőség kritériumainak meghatározását állítja a középpontba. Értelmszerűen mindkét területen - a közös alapelvek mellett, az egyének és a közösségek szintjén is-, eltéréseket mutató különbségekkel kell számolni. A kurzus célja, hogy a hallgatók ezt az összefüggést is felismerve, tudatosan válasszanak az elérhető alternatívák közül.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Idős emberek életminősége 2. Egészségromlás és prevenció 3. Egészségmagatartás 4. Aktív időskor 5. Ellátórendszer szerepe <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egészségtudatosság • Terápiás és medikális szemlélet összhangjára való törekvés • Aktív időskor megvalósításának képessége • Időskor – életminőség indikátorinak felismerése, alkalmazása • Közösségi szemlélet – idősök bevonása 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Dimunova Lucia et al (2013): Idős emberek életminősége, In: Egészségtudományi Közlemények, 3. kötet, 2. szám (2013), pp. 99–103.

http://real.mtak.hu/19689/1/idos_emberek.pdf

Füzesi Zsuzsanna- Boros Julianna (2015): Idősek életminősége és egészségmagatartása, In: Lampek Kinga-Rétsági Erzsébet (szerk): Egészséges idősödés, az egészségfejlesztés lehetőségei idős korban 28-45.:

<https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/sport2/EgeszsegesIdosodesJ.pdf>

Husztí Éva - Patyán László (2018): Időskorúak életminősége 2008-2018,

http://epa.oszk.hu/02500/02535/00020/pdf/EPA02535_acta_med_2018_27_125-137.pdf

Lampek Kinga (2015): Az aktív időskor és a társadalom, In: Lampek Kinga-Rétsági Erzsébet (szerk): Egészséges idősödés, az egészségfejlesztés lehetőségei idős korban 8-26.:

<https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/sport2/EgeszsegesIdosodesJ.pdf>

Molnár Tamás – Scharle Ágota- Tóth Endre-Váradi Balázs (2019): Mit tehetnek a

települési önkormányzatok az idősekért? Friedrich-Ebert-Stiftung Budapesti Irodája,

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/15637.pdf>

Ajánlott irodalom:

Bakó Gyula (2017): A gyógyszeres kezelés lehetőségei időskorban, kiemelve a FORTA elvet,

[http://szocialisklaszter.hu/adat/dokumentumtar/hu131_IdOasek_gyugyszereliUse_\(riuvidd\)_modositott\(2\).pdf](http://szocialisklaszter.hu/adat/dokumentumtar/hu131_IdOasek_gyugyszereliUse_(riuvidd)_modositott(2).pdf)

Monostori Judit (2015): Öregedés és nyugdíjbavonulás, In: Monostori Judit - Óri Péter - Spéder Zsolt (szerk.), Demográfiai portré 2015., KSH NKI, Budapest: 115–134.

<http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2470/2477>

Udvari Andrea (2013): Tevékeny élet az időskorban is, In: Kapocs, XII. évf./ 1.sz. 26-39.

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:8aeSNsCNzJMJ:www.ncsszi.hu/download.php%3Ffile_id%3D951+&cd=2&hl=hu&ct=clnk&gl=hu

Vadász Katalin - Sallai Antalné (2007): Derűs időskor – aktív idősort támogató közösségi programok, Országos Egészségfejlesztési Intézet, Budapest

<http://mek.oszk.hu/08100/08120/08120.pdf>

Tantárgy neve: Az idősödés és időskor pszichológiai kihívásai I-II.	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3+3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1-2	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10+10 (kontakt+egyéni) Gyakorlat: 0	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>Az idősödés mindenkinél pszichológiai kihívásokkal jár együtt. A kurzus során célunk, hogy ennek a folyamatnak a legjellemzőbb formáit megismerjük. Foglalkozunk a téma strukturális meghatározottságával, a társszakmák együttműködési lehetőségeivel, a valóságérzékelés változásaival és az életvégi kérdésekkel is.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az időskor pszichológiájának strukturális meghatározottsága 2. Idősgondozás a családban 3. Fenntartott figyelem változásai 4. Életvégi kérdések, palliatív gondoskodás 5. Társszakmák és lelki egészség <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mentális egészség gondozás • Egészségpszichológiai attitűd • Tudatos észlelés és kommunikáció • Palliatív szemlélet erősödése • Lelki egészség 	

Kötelező irodalom:

- Csányi Gergely (2017): Az időskor pszichológiájának strukturális meghatározottsága – Esély 2017/4, http://www.esely.org/kiadvanyok/2017_4/ATT03702.pdf
- Hegedűs Katalin (2015): Életvégi kérdések, palliatív gondoskodás, https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/hegedus_katalin.pdf
- Pintér Gábor (2019): Társszakmák a lelki egészség szolgálatában, Mentálhigiéné és Pszichoszomatika 20 (2019) 3, 207–238, <https://akademai.com/doi/pdf/10.1556/0406.20.2019.012>
- Rubovszky Csilla (2017): Idősgondozás a családban – a gondozó családtagok helyzete a mai Magyarországon (http://www.esely.org/kiadvanyok/2017_4/ATT03696.pdf)
- Zsidó N. András (2019): A fenyegető ingerek hatására fellépő figyelmi torzítások és változások, a fenntartott figyelmi folyamatokban, Pécsi Tudományegyetem, In: Magyar Pszichológiai Szemle, 2019, 74.2/7. 233–255 <https://akademai.com/doi/pdf/10.1556/0016.2019.74.2.7>

Ajánlott irodalom:

- Barkóné Csurka Ilona (2019): Jó gyakorlat, az állat asszisztált aktivitás tapasztalatai a Sóstói Szivárvány Idősek Otthonában, https://refnyiregyhaza.hu/oldal/kalvineum-idosek-otthona/jo-gyakorlatok_kalv
- Bíró Eszter (2015) A hospice ellátás pszichológiája, In: Az időskor mint krízis, In: Kis Enikő-Csilla- Sz. Makó Hajnalka (szerk.) Gyász, krízis, trauma, a megkezdés lélektana, 78-93.
- Pék Győző (2014): Egészségpszichológiai szempontok időskorban. In: Kállai J, Varga J, Oláh A (szerk.), Egészségpszichológia a gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Zrt, Budapest, 2014:469-494.
- Pék Győző (2008): Az időskor lélektana, modellek, egészségpszichológiai megközelítés. Kommunikáció idős emberekkel http://psycho.unideb.hu/munkatarsak/pek_gyozo/targyak/SZEM_IV_3.ea_az_oregedes_elektana.pdf

Tantárgy neve: Időspolitika	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10 Gyakorlat: 0	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>Cél megismertetni a hallgatókkal a társadalom-és szociálpolitika alapfogalmainak időspolitikai vonatkozásait, a szociálpolitikai szempontból lényeges idősüggyel kapcsolatos társadalmi jelenségeket, szociális problémákat, a beavatkozások lehetőségeit Európában és Magyarországon. Ezek mellett rávilágítani az időspolitika európai és hazai stratégiáinak súlypontjaira, prioritásaira, ezek hatásaira az ellátórendszerre, valamint az időskorú népességre. Elemezzük a szociális és egészségügyi ellátórendszer időskorúak számára nyújtott szolgáltatásait, valamint ezek fejlődési tendenciáit.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Idősek helyzete Magyarországon és az Európai Unióban (demográfiai trendek, időskori szegénység) 2. A hazai és a nemzetközi jóléti rendszerek időseket érintő sajátosságai 3. A hazai szociálpolitika idősügyi vonatkozásai (szolgáltatások és fejlődési tendenciák) 4. Az Európa Unió időspolitikája 5. Idősügyi stratégiák és koncepciók <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás • az időpolitika súlypontjainak ismerete • idősügyi stratégiák és koncepciók készítése mögötti elvek ismerete • az idősödő társadalom és a szociálpolitika összefüggései vizsgálatának képessége 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába, Napvilág Kiadó, 2009 ISBN 978-963-9697-49

Krémer Balázs(2013): Idős? Gondozás? Miről beszélünk? Esély 2013/3. 66-112.

Mózer Péter (2014): Pénzbeli ellátások és szociális közszolgáltatások szerepe az időskori biztonság megteremtésében Esély 2014/2.sz.

Patyán László (2014): Időskorúak közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek és szolgáltatáshasználatának jellemzői Esély 2014/

Patyán László (2009): Az időskorúak szociális védelme az Európai Unió szabályozása tükrében in. Dr. Fábíán Gergely –Thomas R. Lawson (szerk): Szociális munka az egészségügyben. DE –EK –University of Louisville, Nyíregyháza 72 –86.

Ajánlott irodalom:

Az Időspolitika Gyakorlata az Európai Unióban Közösségi és Tagállami Szinten.

https://szolgalatinyugdij.hu/files/europai_kitekinto.pdf

Borza Beáta (szerk.) (2011): Méltóképpen időskorban projekt. ÁJOB Projektfüzetek.

www.obh.hu/allam/2010/pdf/idoskorban

FIFIK E.-SZILÁGYI K. (2006): Idősebb munkavállalókkal kapcsolatos politikák Európában és Magyarországon. Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest

KRAVALIK Zs. (2004): Az időspolitika gyakorlata az Európai Unióban közösségi és tagállami szinten.In: Idősbarát önkormányzatok 2005. ICSSZEM. Budapest, 309-375.

Idősügyi Nemzeti Stratégia

Tantárgy neve: Biztosítási és biztonsági rendszerek	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 2	Számonkérés módja:
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A kurzus célja az időskort meghatározó biztosítási és biztonsági rendszerek áttekintése. Az állami-, és magánnyugdíj-, valamint az állami és magán egészségbiztosítás főbb elemeinek és folyamatainak megismerésén túl, arra törekszünk, hogy az idősek részére személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatási formák legújabb szakmai eszköztárát is feltárjuk.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Magán és állami nyugdíjrendszer – lehetőségek, kihívások 2. Magán és állami egészségbiztosítási rendszer – lehetőségek, kihívások 3. Bentlakásos idősellátás a mai Magyarországon 4. Nappali idősellátás a mai Magyarországon 5. Társadalmi egyenlőtlenségek és ezek következményei <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Közép-, és hosszútávú tervezés • Prevencióra való törekvés • Társszakták releváns folyamatainak ismerete • Az állami mellett a piaci alapú szolgáltatások ismerte • Gondozási deficit értelmezése 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Bajkó Attila et. al (2015).: A magyar nyugdíjrendszer fenntarthatóságáról, Közgazdasági Szemle, 2015 dec. www.kszemle.hu/tartalom/letoltes.php?id=1598

Gervai Nóra (2017): Az egészségügyi ellátás szabályozásának alapjogi vonatkozásai, Esély 2017/1., http://esely.org/kiadvanyok/2017_1/ATT04128.pdf

Gulácsi László (2016): A magánfinanszírozás helye a magyar egészségügyben, Biztosítás és Kockázat, 2016/III. <http://real.mtak.hu/44955/>

Gyarmati Andrea (2019): Idősödés, idősellátás Magyarországon, Friedrich-Ebert-Stiftung Budapesti Irodája, <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/15410.pdf>

Ráczné N. Teodóra et. al. (2018).: Szakmai ajánlás – Idősek nappali ellátása, Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztálya, http://szocialisportal.hu/documents/10181/151749/IDOSEK_NAPPALI_SZAKMAI_AJANLAS_20180503.pdf/5986a5c3-ed69-9d19-af10-d05b4d6c044c

Ajánlott irodalom

Iván László (2013): Gondolatok az idősödés szemléletű szociálpolitikáról Magyarországon, In: Kapocs, XII. évf./ 1.sz.,10-17.

Mózer Péter (2014): Vakrepülésben. Pénzbeli ellátások és szociális közszolgáltatások szerepe az idős kori biztonság megteremtésében, Esély 1. 94-112, http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/mozer.pdf

Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, http://jak.ppke.hu/uploads/articles/186601/file/SZOCI%C3%81LIS_JOG-1.pdf

Mitchell A. Orenstein: Globális nyugdíjpolitika Esély 2017/6, http://esely.org/kiadvanyok/2017_6/Esely_2017-6_1-2_Orenstein_Globalis_nyugdijpolitika.pdf

Tantárgy neve: Szociális munka idősekkel I-II.	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2+2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1-2	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10 Gyakorlat: 0	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja: A tantárgy célja speciális kompetenciák elsajátítása az idősekkel végzett munka gyakorlatához</p> <p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szolgáltatási formák az idősek ellátásában. 2. Az idősekkel folytatott munka módszerei: <ol style="list-style-type: none"> a. Hálózatfejlesztés a potenciális ügyfelek és együttműködők elérése érdekében b. Közönségkapcsolati módszerek c. Állapot, életvitel és szociáldiagnosztikaifelmérés d. Személyre szabott szolgáltatási terv kidolgozása, figyelemmel kísérése, az előrehaladás értékelése e. Pszichoszociális konzultáció, életkészségek fejlesztése f. Forrásfejlesztés g. Pszichés, mentális segítségnyújtás h. Családgondozás, kapcsolat-, pár- és családterápia i. Rekreációs és munka-tevékenységek szervezése j. Krízisintervenció, sürgősségi helyzetek kezelése k. Hivatalos ügyek intézésének segítése l. A szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése m. Csoportmunka, konfliktusmenedzsment n. Esetmenedzsment szolgáltatások o. Informálás, kliensirányítás p. Ellátottjogi képviselet <ol style="list-style-type: none"> 3. Bentlakásos intézménybe kerülés szervezése, lebonyolítása 4. Interprofesszionális team-munka 5. Szolgáltatások hatásosságának, hatékonyságának és minőségének értékelése, a szolgáltatási terv felülvizsgálata, koordinálása, előrehaladásának értékelése, a terv módosítása 6. Dokumentáció <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • empátia, tolerancia, nyitottság • rendszerszemléletű gondolkodás • demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége • az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának megismerése • az idősekkel kapcsolatos szociális ellátórendszer magas szintű ismerete 	

Kötelező és javasolt irodalom:

Kötelező irodalom:

A bentlakásos idősellátásban végzett szociális munka speciális problémái. Nemzetközi szöveggyűjtemény az idősellátásban dolgozó szociális munkások továbbképző kurzusai számára. Szerkesztette és válogatta: Földiák András és Kozma Judit

<http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/BISP.pdf>

Gyukits György- keresztés Cecília: Szociális munka a hospice szellemű ellátásban. Esély 2000, 6. sz., 64-86.o. http://www.esely.org/kiadvanyok/2000_6/gyuktis.pdf

L Dorner - The review of current researches on psychological background of volunteerism Magyar Pszichológiai Szemle, 2013 Krémer Balázs: Idős? Gondozás? Miről beszélünk? Esély, 2013. 3.sz.http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_3/kremer.pdf Szabó Lajos: Idősellátás kérdőjelekkel. Esély, 2013. 4. sz.,

8797.o.http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/szabol.pdf Egervári Ágnes:

Idősgondozás – kérdőjelek és felkiáltójelek. Esély, 2013. 4. sz. 107-118.o.

http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_4/egervari.pdf Kecskés Andrea (szerk.) A demencia világa. Irodalmi áttekintés szakembereknek. INDA. Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat. 2015

Ajánlott irodalom:

Kozma Judit: Az idősellátás dilemmáiról és azok kezelési módszereiről a 2014. évi angol szolgáltatási törvény kapcsán. Párbeszéd. Vol. 1. (2014) No. 1-2., 1-22.o.

HART L. A.: Positive effects of animal for psychosocially vulnerable people: a turning point for delivery. In: Fine, A. H. (ed.): Handbook on Animal-Assisted Therapy: Theoretical Foundations and Guidelines for Practice. Academic Press, San Diego, 2010.

Dr. Kozma Judit – Dögei Ilona – Jelinekné dr. Vári Zsuzsa – Kostyál L. Árpád – Udvari Andrea – Vajda Norbert: A gondozási szükségletvizsgálat bevezetésének előzményei és hatásai. Kézirat.

Szabó Lajos: A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában, Esély 2014/1 http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf

SZÉMAN ZSUZSA: Ki az idős? – Az öregedés különböző szempontjai, Esély 2008 http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_3/

SZEMAN.pdf Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon. (kutatási jelentés) NCsZl, 2013. Interprofesszionális Demencia Alprogram. <http://www.inda.info.hu/> SocialCare Institute for Excellence: Dementiae-learningcourse.

<http://www.scie.org.uk/dementia/e-learning/>

Tantárgy neve: Mentálisan hanyatló idősök gondozása	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>Az idős emberek esetében a fizikai állapotromlás mellett a mentális képességek fokozatos gyengülése vezet az önellátóképesség visszaszorulásához-, és ezzel egyidőben, a gondozási szükséglet növekedéséhez. A kurzus célja a mentálisan hanyatló időse emberek gondozási körülményeinek elemző bemutatása.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az időskor mint krízis 2. A személyközpontú gondozás 3. Aktivitás és a mentális egészség 4. Az élet értelmességének szubjektív megítélése 5. Kommunikáció demens személyekkel <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Személyközpontú gondozás • Különböző életutak értelmezése • Életvégi kérdésekre való reflexiók • Az idős ember méltóságának tisztelete • Intervenciós személet 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Hegedűs Katalin: Életvégi kérdések, palliatív gondoskodás,
https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/hegedus_katalin.pdf

Kovacsics Zsuzsanna (2011): Demenciában szenvedők személyközpontú gondozása és monitorozása bentlakásos intézményi keretek között, Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet, <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/Demencia.pdf>

Simon István Ágoston-Kajtár Gabriella-Herpainé Lakó Judit-Müller Anetta: A fizikai aktivitás és a mentális egészség jelentősége a 60 év fölötti korosztály életében,
http://publicatio.uni-sopron.hu/1616/1/03_Simon_Kajtar_Herpaine_Muller_tanulmany_TP_2018_1_u.pdf

Szemán Antia et al (2007): Az élet értelmességének szubjektív megítélése időskorban
<http://real.mtak.hu/58207/1/mental.8.2007.4.4.pdf>

Tepericsné Jámbor Klára (2015): Kommunikáció demens személyekkel,
https://inda.info.hu/uploads/dokumentumok/tepericsne_klara.pdf

Ajánlott irodalom:

Egervári Ágnes et. al (2015): Kapaszkodó(k) – Gyakorlati tanácsok a demencia útvesztőjében. kiadó: Katolikus Szeretetszolgálat,
<https://demencia.hu/kiadvany/kapaszkodok-gyakorlati-tanacsok-a-demencia-utvesztojeben/>

Kányai Róbert-Karándi Erzsébet-Vajda Norbert (szerk) (2019): Információk Demenciáról Alapfokon, Katolikus Szeretetszolgálat <https://demencia.hu/kiadvany/informaciok-demenciarol-alapfokon/>

Kerekes Zsuzsanna (2015): Az időskor mint krízis, In: Kis Enikő- Csilla- Sz. Makó Hajnalka (szerk.) Gyász, krízis, trauma, a megkezdés lélektana, 182-218.

Vajda Norbert et al (2017): Demenciával élők nappali ellátása, Szociálpolitikai Szemle, III. évf. 6.sz. 19-47.

Tantárgy neve: Szükségletfelmérés és szolgáltatástervezés	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A kurzus célja a hallgatókat megismertetni az emberi szükségletek értelmezési kereteivel rávilágítani az időskorúak speciális szükségleteire, a szükségletek vizsgálatának és mérésének módszereire.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Emberi szükségletek rendszerszemlélete értelmezési keretei 2.Szükségletvizsgálati módszerek a gyakorlatban, GSZV sajátosságai 3.Szociális szolgáltatások igénybevételi eljárásának rendje 4.A szociális ellátások finanszírozása 5.Elektronikus adatszolgáltatások <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • képessé válik a hallgató az elérhető szolgáltatásokat a szükségletek tükrében értelmezni. • alkalmasság az időskorú komplex állapot és szükségletfelmérésének elvégzésére • szociális szükségletfelmérés módszereinek ismerete • a szükségletekre alapozott ellátások megszervezésének módszereinek, eljárásainak ismerete 	
Kötelező és javasolt irodalom:	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Szabó Lajos: Felmérő módszerek az idősellátásban. Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona Módszertani Csoport kiadása.</p> <p>Szabó Lajos: Tájékoztató felmérés az előgondozás során. Továbbképző füzet 7. szám</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>SZÜKSÉGLETFELMÉRÉS – SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉS. MÓDSZERTANI AJÁNLÁS (internetről letölthető)</p> <p>1993. évi III tv.</p> <p>1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet</p> <p>321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet-</p> <p>29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet-</p> <p>9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet</p>	

Tantárgy neve: Művészet- és szocioterápiás módszerek az idősellátásban	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 2	Számonkérés módja: Gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A hallgató megismerkedik az időskorúak körében szervezhető művészet és szocioterápiás foglalkoztatás formáival, művészet és szociálterápiák típusaival, mechanizmusával, saját élményt szerez a Katarzisz Komplex Művészeti Terápia és a Kincskereső Meseterápia módszerében.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Művészetterápiák csoportosítása és története 2. Művészetterápiák hatásmechanizmusa 3. Szocioterápiás foglalkozások az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben <p>Ellátottak meglévő képességeinek szinten tartása, fejlesztése Igazodjon az egyén korához, egészségi állapotához, képességihez Legyen összhangban a gondozási, fejlesztési terv, vagy a rehabilitációs program céljaival</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Szocioterápiás foglalkozások az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben 55 – 58.§. <p>Munkaterápia Terápiás és készségfejlesztő foglalkozás Képzési célú foglalkozás</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Katarzisz Komplex Művészeti Terápia módszertan 6. Kincskereső Meseterápia módszertan <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunikációs képesség • megfigyelő készség • kreativitás • elemző-és önreflexiós készség, .odafordulás, odafigyelés, empátia 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Antalfai Márta (2014): A női lélek útja mondákban és mesékben. Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest

Antalfai Márta (2016): Alkotás és kibontakozás - A Katarzisz Komplex Művészetterápia elmélete és gyakorlata. Lélekben Otthon Közhasznú Alapítvány

Bálint Árpád (1993): A munkaterápia dobai tapasztalatai In: Rehabilitáció, 1993. (3. évf.) 2. sz. 73. old.

Bálint Árpád - Bálint Árpádné (1973): A csoport szocializáló hatása a munkaterápiában. In: Magyar pszichológiai szemle, 1973. (30. köt.) 3. sz. 426-429. old.

Read David -Emunah, Renee (2009): Current Approaches in Drama Therapy. Charles Thomas Publisher

Farkas Vera (2009): Gyógyító alkotás. Geobook Hungary Kiadó, Szentendre

Havasi V. [2017]: A művészetterápiák és alkalmazási lehetőségeik a szociális szférában valamint a szociális munkások képzésében. In: Szellem és tudomány. ISSN 2062-204X 8 évf. 1-2.sz. 146-165

Németh László (2003): A művészetterápia alkalmazásának elmélete és gyakorlata a szociális munkás képzés készségfejlesztés önismereti részében. In: MMSZKE Szocioterápiás szöveggyűjtemény, pp252-

Ajánlott irodalom:

Malchiodi, Cathy A (2012) (ed): Handbook of Art Therapy. Guilford Press, New York

Tantárgy neve: Terepgyakorlat I-II.	Tantárgyhoz rendelt kredit: 3+3
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1-2	Számonkérés módja: Gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 20+20	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A hallgató szerezzen jártasságot az idősekkel foglalkozó ellátórendszer működésében és a szakmai feladatok ellátásában. A hallgatók szakmai gyakorlaton vesznek részt egy időseket ellátó szociális vagy egészségügyi intézményben. A terepgyakorlat 2x16 óra összefüggő gyakorlat, melyhez mindkét félévben 4+4 óra gyakorlat-feldolgozó szeminárium társul.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alkalmazott munkamódszerek gyakorlása az idősellátásban: A gyakorlónak megismeri és követi a terepgyakorlati hely szakmai munkamódszereit, eljárásait. Megfigyelő munkát végez, illetve bekapcsolódik részfeladatok elvégzésébe. A feladatokat, valamint munkáját a terepgyakorlati naplóban rögzíti, elemzi, összeveti saját tapasztalataival, elméleti ismereteivel. 2. Életút interjú készítése egy időskorúval: Kvalitatív interjú módszerrel egy idős ember életének megismerése, elemzése. Az interjút rögzíteni kell, majd elemzést készíteni belőle. <p>A terepgyakorlatot feldolgozó szeminárium követi 4-4 órában, ahol a hallgatók megfogalmazzák reflexióikat és tapasztalataikat a terepgyakorlatról. A szemináriumon kerül sor a dolgozatok bemutatására. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a gyakorlat teljesítése, szemináriumon történő részvétel, a gyakorlati napló és az életút interjú elkészítése.</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szociális munka időskorúak körében alkalmazott módszereinek, eljárásainak alkalmazása • elemző-és önreflexiós készség, .odafordulás, odafigyelés, empátia • kommunikációs készségek 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Hablicsek László-Pákozdi Ildikó (2004): Az előregedő társadalom szociális kihívásai. Esély, 2004. 3.sz. (87-120 old.)

Hárdi I. (2002): Az időskor lelki egészségvédelme In: Kortünet vagy kórtünet, Medicina kiadó

Székács Béla (2016): Megöregedni ma... és holnap? Mit tehetünk a márért és a holnapért? In: Demográfia, 2016/59. évf. 2-3.sz. 155-172.

<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/1/256>

[1](#)

Széman Zsuzsa (2015): A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet, Esély 2015/1. 65-84. [http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-](http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf)

[1 szeman tartos idosgondozas.pdf](http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf)

Idősellátással kapcsolatok jogszabályok

Ajánlott irodalom:

Gerard Egan: The Skilled Helper. A Problem Management and Opportunity Development Approach to Helping. CENGAGE 2019.

Tantárgy neve: Minőségbiztosítás és menedzsment az idősellátásban	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 10 Gyakorlat: 0	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A hallgató ismerje a minőségbiztosítás és menedzsment elméletét és gyakorlatát, tudja elhelyezni a minőségbiztosítás és menedzsment fogalmát az idősellátás területén. A hallgató legyen tisztában az egyes minőségirányítási rendszerek alapfogalmaival.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minőségbiztosítás fogalma. 2. A minőségbiztosítási rendszerek jogi háttere 3. Minőségbiztosítás az idősellátásban – meglévő gyakorlatok elemző bemutatása 4. A menedzsment fogalma, funkciói 5. Menedzseri munka, menedzseri képességek <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rendszerszemléletű gondolkodás • elemző képesség • reflexiós képesség 	
Kötelező és javasolt irodalom:	

Kötelező irodalom:

Csernáthné Kárándi Erzsébet (2001): Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális ágazatban, Hajdúböszörmény Város Pályázati és Innovációs Munkaközössége
Eszik Zoltán: Találkozások a minőségi idősgondozással Debrecen, 2004. www.hfk.hu
Gáthy Vera (2001): A kliensjogok védelmében. In: Minőségbiztosítás és szociálpolitika. Bp., Főv. Módsz. Oszt., (55-68 old.)
Veress G., Birher N (2014): A minőségbiztosítás filozófiája, Budapest.

Ajánlott irodalom:

ISO szabványcsalád

HACCP szabvány

István: Lehetséges –e a minőségbiztosítás a szociális szférában? Kapocs VII. évf. 3.szám

Kasziba Zsuzsa (2003): Piaci szereplők minőségbiztosítása, Debrecen, Humán Fejlesztők Kollégiuma

Pesti Györgyné (2003): Belső minőségbiztosítási kézikönyv, Budapest, Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona.

Varga István: (2008): Lehetséges –e a minőségbiztosítás a szociális szférában? Kapocs VII. évf. 3. szám

Tantárgy neve: Alkalmazott kutatómódszertan	Tantárgyhoz rendelt kredit: 2
A tantárgy felvételére javasolt félév: 1	Számonkérés módja: Gyakorlat
Tantárgy féléves óraszám Elmélet: 0 Gyakorlat: 10+10 (kontakt+egyéni)	
Tantárgy tartalma:	
<p>A kurzus célja:</p> <p>A kurzus célja elsajátítani az egészségügyi és szociális kutatások alapelveit, sajátos ismereteit, annak érdekében, hogy a hallgatók alkalmassá váljanak önálló kutatások végzésére, dokumentálására, az idősekkel és idősödéssel kapcsolatos témák mentén. Ezek mellett megismerkednek a kurzus keretében olyan módszerekkel, melyek az időskori aktivitási készség, a kognitív státusz és az egészségi állapot mérésére alkalmasak.</p> <p>A kurzus tematikája:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A társadalomkutatás célja és módszerei, a kutatási terv készítése. • A szociometria módszere és alkalmazásának lehetőségei idősök körében. • Az aktivitási készség és a kognitív funkciók mérése • Az időskori életminőség és az idősödéssel kapcsolatos attitűdök mérése • A kognitív státusz és egészségi állapot kutatásának módszerei <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demográfiai előrejelzések készítése, összefüggések feltárásának képessége • az öregedés, illetve az időskor szociális összetevőinek, a tényezők egymásra hatásának, az okság természetének megismerése • alkalmazott gerontológiai kutatások készítésének módszertani ismeretei • kutatói teamben való együttműködés képessége • időskori állapotfelmérés készítésének kompetenciái • az időskorú mentális státusát elemző tesztek és vizsgálati módszerek elkészítésére és elemzésér való képesség 	
Kötelező és javasolt irodalom:	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 1998. 1-248.o.</p> <p>Fónai Mihály -Kerülő Judit -Takács Péter: Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza, 2001.</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó, 2006. 97-116.o.</p>	

III. 4. Szakdolgozat

A *szakdolgozatot* a képzésben résztvevő oktatók valamelyikénél kell elkészíteni.

A szakdolgozat a szakirányú képzettségnek megfelelő, írásosan is megjelenő, alkotó jellegű szakmai feladat, amely a hallgató tanulmányaira támaszkodva, empirikus és/vagy hazai és nemzetközi szakirodalom tanulmányozásával dolgozható ki, igazolja, hogy a hallgató képes az elsajátított ismeretanyag gyakorlati alkalmazására, az elvégzett munka és az eredmények szakszerű összefoglalására, a témakörbe tartozó szakmai feladatok megoldására, önálló szakmai munka végzésére.

A szakdolgozat terjedelme minimum 1 ív (40 ezer leütés), szakszerű bibliográfiával és jegyzeteléssel.

További információk itt letölthetők:

https://www.uni-miskolc.hu/files/1085/BTK%20Szakdolgozati%20szab%20137_2017.pdf

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendjéről

A *korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendjét* a Miskolci Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata III. kötet (Hallgatói Követelményrendszer) szabályozza.

Tájékozódni lehet az alábbi címen:

https://www.uni-miskolc.hu/files/1068/HKR%20188_2019.pdf

III. 5. Az értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások

A Miskolci Egyetem hallgatóinak értékelését és a képzések zárását a Miskolci Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata III. kötete (a Hallgatói követelményrendszer) részletesen szabályozza.

A jogszabály internetes elérhetősége:

https://www.uni-miskolc.hu/files/1068/HKR%20188_2019.pdf

Az egyes tantárgyak a tantervben meghatározott módon kollokviumra, gyakorlati jegyre vagy aláírásra zárulnak. Az ide vonatkozó jogszabályokat figyelembe véve a gyakorlati jegyre végződő tárgyak három, vagy ötfokozatú, a kollokviumra végződő tárgyak ötfokozatú minősítéssel zárulnak.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó speciális előírásokat (például zárthelyi dolgozatok időpontja, vagy az aláírás, gyakorlati jegy megszerzésének feltételei) az erre vonatkozó szabályoknak megfelelően ismerik meg a hallgatók az aktuális félév elején.

Záróvizsga

A Záróvizsgára bocsátás feltétele:

- A végbizonyítvány (abszolutórium), amely tanúsítja az előírt kreditek teljesítését, illetve az előírt tantárgyi vizsgák, gyakorlati jegyek és szükséges aláírások megszerzését. Az abszolutórium tanúsítja azt, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek mindenben eleget tett.
- 10 kredit értékű szakdolgozat elkészítése és benyújtása, amelyet a konzulens és a kijelölt opponens írásban elbírált. Záróvizsgára az a hallgató bocsátható, akinek a konzulense és az opponense is egyaránt legalább elégséges érdemjegyet javasolt dolgozatára.

A Záróvizsga szóbeli vizsga, amely a szakdolgozat megvédéséből áll. Ennek során a hallgató 10 perces prezentáció során összefoglalja dolgozata fő célkitűzéseit, módszereit, főbb eredményeit illetve válaszol az opponens és konzulens bírálatára, valamint a Záróvizsga Bizottság által feltett kérdésekre, megjegyzésekre.

III. 6. Korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje a Miskolci egyetem Szervezeti és Működési Rend III. kötet Hallgatói követelményrendszer Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában.

További információk itt letölthetők:

https://www.uni-miskolc.hu/files/1085/BTK%20Szakdolgozati%20szab%20137_2017.pdf